

לפרשת האזינו – תשע"ז

טל ומטר

אלעד לקס

משה רבינו מדמה את התורה לגשם ולטל. מה הקשר בין התורה לבין גשם וטל ?

כתוב בפרשה: "יערוף כמטר לקחי, תיזל כטל אמרתי..."

מסביר רש"י שהתורה היא חיים לעולם כמו המטר.

בגמרא במסכת ברכות מסופר שפעם גזרה מלכות הרשעה שלא יעסקו בתורה, בא פפוס בן יהודה ומצאו לרבי עקיבא שהיה מקהיל קהילות ברבים, שאל פפוס את רבי עקיבא, אתה לא מפחד מהמלכות? ענה לו רבי עקיבא במשל: למה הדבר דומה, לשועל שהיה מהלך ליד הנהר וראה דגים שבורחים ממקום למקום, שאל אותם, מפני מה אתם בורחים? אמרו לו, מפני רשתות שמביאים עלינו בני אדם. אמר להם, רצונכם שתעלו ליבשה ונגור יחד? אמרו לו, אתה הוא שאומרים עליו שהוא הפיקח שבחיות?! אם במקום חיותנו אנו מפחדים - במקום מיתתנו (על היבשה) על אחת כמה וכמה! אמר רבי עקיבא לפפוס, אף אנו, עכשיו שאנו עוסקים בתורה שכתוב בה "כי הוא חייך ואורך ימיך" אנחנו מפחדים - אם נפסיק לעסוק בתורה על אחת כמה וכמה.

אם כן, למדנו שהתורה היא חיינו כמו שהמטר נותן חיים לעולם. במה זה בא לידי ביטוי? אדם שהולך (באמת) לפי הדרכות התורה הוא נוח יותר לזולתו, פחות דורש מהאחרים ודורש יותר מעצמו, נאמן יותר למשפחתו, עבודתו וכו'. ובעצם, חיינו נעלים יותר, מוסריים יותר וישרים יותר.

בהמשך, מסביר רש"י שהתורה נמשלת גם לטל, מכיוון שהטל כולם שמחים בו, בניגוד לגשם שיש פעמים שלא כולם שמחים לקראתו, למשל הולכי דרכים ומי שהיה לו בור מלא יין. מדברי רש"י אנחנו לומדים שהתורה היא לא רק חיים לעולם, אלא ה'חיים' האלו מתאימים לכל אחד. למרות שלכל אחד אישיות שונה ותכונות שונות, התורה היא רחבה כל כך שבכוחה להחיות כל אחד ואחד מבני האדם. כנראה זו גם כוונת חז"ל כשדיברו על לימוד התורה ואמרו "אין אדם לומד תורה אלא במקום שליבו חפץ", ההצלחה המירבית בלימוד התורה תהיה כשהאדם יתמקד בלימודו בעיקר (אמנם לא רק) בתחומים שבהם הוא מתעניין, ובהם יוכל להתפתח יותר לטובתו ולטובת סביבתו.